

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, 16.05.2002r.

RKT-411/01/02/MK

Decyzja nr RKT-12/2002

Na podstawie art.104 k.p.a, art.28 ust.6 oraz art.17 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyduje się zgodę** na dokonanie koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 w/w ustawy, polegającej na nabyciu przez ASMABEL Sp. z o.o. w Warszawie, akcji Zakładu Oczyszczania Miasta S.A. w Bielsku-Białej w ilości powodującej uzyskanie co najmniej 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tej spółki.

Uzasadnienie

W dniu 31.01.2002r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach wpłynęło zgłoszenie ASMABEL Sp. z o.o. w Warszawie dotyczące zgłoszenia zamiaru dokonania koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800-zwana dalej ustawą antymonopolową), polegającej na nabyciu przez tego przedsiębiorcę zgodnie z umową zbycia akcji w spółce akcyjnej z dnia 14 grudnia 2002r. (karty nr od 76 do nr 79), 19.440 akcji tj. 28% akcji Zakładu Oczyszczania Miasta S.A. w Bielsku-Białej (zwany dalej ZOM S.A.).

Aby zamiar koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 ustawy antymonopolowej, podlegał obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, zgodnie z art.12 ust.1 ustawy, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru musi przekroczyć 50 mln.EURO z uwzględnieniem przepisów art.15 ustawy antymonopolowej.

Ponadto zgodnie z art.13 pkt 1b oraz pkt 2 w/w ustawy, zamiar dokonania koncentracji podlega obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, jeżeli obrót przedsiębiorcy, którego akcje będą nabyte, przekroczył chociaż w jednym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartość 10 mln.EURO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz jeśli łączny udział w rynku przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji przekroczył 20%.

Jak wynika z przekazanych przez ASMABEL Sp. z o.o. informacji, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w rozumieniu art.4 pkt 14 i 15 oraz art.15 ustawy antymonopolowej, w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln.EURO i wynosił około (...)EURO (karta nr120).

Ponadto jak wynika z informacji przekazanych przez ASMABEL Sp. z o.o., obrót przedsiębiorcy, którego akcje mają zostać nabyte czyli „ZOM” S.A. w rozumieniu art.4 pkt 14 i 15 oraz art.15 ustawy antymonopolowej, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekroczył w 2000r. oraz 2001r. równowartość 10 mln.EURO i wynosił odpowiednio (...)EURO oraz (...)EURO (karta nr 120).

Przedsiębiorcami bezpośrednio uczestniczącymi w tej koncentracji jest ASMABEL Sp. z o.o. oraz ZOM S.A.

Obaj w/w przedsiębiorcy są członkami grup kapitałowych w rozumieniu art.4 pkt 14 ustawy antymonopolowej.

ASMABEL Sp. z o.o. należy do grupy kapitałowej SITA HOLDING BE z siedzibą w Brukseli (zwana dalej grupa SITA). Bezpośrednim akcjonariuszem ASMABEL Sp. z o.o. jest SITA POLSKA Sp. z o.o. w Warszawie, której przedmiotem działalności jest doradztwo i zarządzanie (karta nr 17). Udziałowcem SITA POLSKA Sp. z o.o. jest SITA HOLDING BE z siedzibą w Brukseli, która posiada ponad 33% akcji w SITA POLSKA Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności ASMABEL Sp. z o.o. jest działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni; usługi w zakresie wywożenia śmieci i odpadów; unieszkodliwianie odpadów ; usługi sanitarne i pokrewne. ASMABEL Sp. z o.o. posiada 17 spółek zależnych praktycznie na terenie całej Polski (kart nr od 18 do nr 19). Przedmiotem działalności tych spółek są zwykle usługi w zakresie wywozu odpadów i nieczystości, usługi związane z utrzymaniem czystości w Gminach, utrzymaniem parków i zieleni, oczyszczanie ulic i innych terenów, usuwanie śniegu i lodu oraz usługi sanitarne i pokrewne.

Natomiast drugi uczestnik koncentracji tj. ZOM S.A. należy do grupy kapitałowej tworzonej przez Gminę Bielsko-Biała, która posiada obecnie 100% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tej spółki. Po nabyciu przez ASMABEL Sp. z o.o. 28% akcji, Gmina Bielsko-Biała będzie nadal posiadać 72% akcji ZOM S.A., tym samym przedsiębiorca ten będzie nadal spółką zależną od tej Gminy. Przedmiotem działalności ZOM S.A. jest oprócz świadczenia usług wywozu śmieci i odpadów, zagospodarowanie odpadów, unieszkodliwianie odpadów, usługi sanitarne i pokrewne oraz odprowadzenie ścieków. Oprócz ZOM S.A., Gmina Bielsko-Biała posiada większościowy pakiet udziałów lub akcji w innych spółkach, których przedmiotem działalności jest m. in.: dostawa wody i odprowadzanie ścieków dostawa energii cieplnej i administracja wysypiskiem komunalnym.

Jak wynika z przekazanych przez uczestników koncentracji informacji, ZOM S.A. posiada na rynku lokalnym wywozu śmieci i odpadów około (...) udział w rynku,

natomiast na rynku lokalnym usług sanitarnych i pokrewnych udział w rynku ZOM S.A. wynosi (...) % (karty nr 88 i 89), a na rynku zagospodarowania odpadów-1% (karta nr 120). Ponadto jak wskazano powyżej przedsiębiorca nabywający udziały ZOM S.A. tj. ASMABEL Sp. z o.o. posiada na terytorium kraju wiele spółek zależnych, które świadczą również usługi wywozu śmieci i odpadów a także i usługi sanitarne (karty od nr 40 do nr 45). Wiele z nich posiada na lokalnych rynkach swojej działalności ponad (...) % udział w rynku wywozu odpadów stałych i płynnych np. miasta: Warszawa, Radom, Lublin, Kościerzyna, Przemyśl, Tczew i Szczecin. Tym samym z racji posiadania przez uczestników niniejszej koncentracji ponad 20% udziału w rynku wywozu odpadów stałych i płynnych, zamiar powyżej opisanej koncentracji nie podlegał wyłączeniu z obowiązku jej zgłoszenia organowi antymonopolowemu na podstawie art.13 pkt 2 ustawy antymonopolowej.

Przyczyną koncentracji ze strony ZOM S.A. jest pozyskanie inwestora strategicznego, który byłby zobowiązany do wniesienia nowych technologii oraz know-how w zakresie jej działalności. Ponadto istotną przyczyną jest zapewnienie konkurencyjności ZOM S.A. na rynku lokalnym, rozszerzenie i uatrakcyjnienie ofert sprzedaży i wprowadzenie proekologicznej gospodarki odpadami.

Natomiast dla ASMABEL Sp. z o.o., przyczyną dokonania koncentracji jest umożliwienie wejścia na lokalny rynek i zdobycie na nim mocnej pozycji, poprzez obsługę dotychczasowych klientów ZOM S.A.

Definicja rynku właściwego w tej sprawie:

Dla oceny niniejszej koncentracji, konieczne jest wyodrębnienie rynku właściwego w danej sprawie.

W tym celu wyodrębniono wspólne rynki produktowe, na których działają bezpośredni uczestnicy koncentracji oraz inni przedsiębiorcy należący do ich grup kapitałowych. Informacje te przedstawia poniższa tabela (karty nr 122 i nr 154):

Lp.	Rodzaj usługi	Nazwa przedsiębiorcy należącego do grupy kapitałowej do której przynależy ZOM S.A. oraz udział procentowy w rynku produktowym	Nazwa przedsiębiorcy należącego do grupy kapitałowej do której przynależy ASMABEL Sp.z o.o. oraz udział procentowy w rynku produktowym
1.	Wywóz odpadów stałych	(...)	(...)
2.	Mechaniczne i ręczne oczyszczanie ulic, usuwanie lodu i śniegu	(...)	(...)
3.	Zakładanie i konserwacja terenów zieleni miejskiej	(...)	(...)
4.	Usługi sanitarne i pokrewne	(...)	(...)

Rynkiem wspólnym produktowym, na którym działają obaj bezpośredni uczestnicy koncentracji jest rynek świadczenia usług komunalnych polegających na wywozie odpadów stałych, unieszkodliwiania odpadów (tj. zagospodarowania odpadów poprzez sortowanie i składowanie na odpowiednio przygotowanych

składowiskach (karta nr 88 oraz nr 121) oraz usługi sanitarne i pokrewne. Działalność polegająca na unieszkodliwianiu odpadów stanowi śladowe wartości obrotów spółek i nie jest wyodrębniana.

Usługi wspólne dla obu bezpośrednich uczestników koncentracji są świadczone na lokalnych rynkach tj. dla ZOM S.A. Gminy Bielsko-Biała i Kozy natomiast dla ASMABEL Sp. z o.o. są to gminy na terenie, których poszczególne spółki zależne od ASMABEL Sp. z o.o. świadczą tego rodzaju usługi. Wejście do ZOM S.A. dużego inwestora branżowego może spowodować przede wszystkim skutki na terenie Gmin Bielsko-Biała i Kozy.

Dlatego też na potrzeby niniejszej koncentracji, rynkiem właściwym w tej sprawie, który będzie podlegał ocenie pod kątem skutków jakie dla konkurencji i konsumentów mogą zaistnieć po dokonaniu koncentracji jest lokalny rynek świadczenia usług wywozu nieczystości oraz rynek usług sanitarnych i pokrewnych na terenie Gminy Bielsko-Biała i Kozy, czyli obszar Gmin na terenie, których ZOM SA prowadzi swoją działalność.

Charakterystyka rynku wywozu odpadów i nieczystości stałych oraz świadczenia usług sanitarnych i pokrewnych w Gminie Bielsko-Biała i Kozy

Jak wykazano to powyżej na rynku wywozu odpadów i nieczystości stałych w na terenie Gmin Bielsko-Biała i Kozy, ZOM S.A. posiada 70% udział w rynku, natomiast na rynku usług sanitarnych i pokrewnych –80%.

Tym samym ZOM S.A. posiada w rozumieniu art.4 pkt 9 w/w ustawy, pozycję dominującą na rynku wywozu śmieci i odpadów stałych oraz świadczenia usług sanitarnych i pokrewnych na terenie tych Gmin.

Dostawcy i odbiorcy uczestników koncentracji.

Głównymi dostawcami dla ASMABEL Sp. z o.o. oraz ZOM S.A. są przedsiębiorcy zaopatrujący tych przedsiębiorców w materiały chemiczne, sanitarne oraz sprzęt specjalistyczny.

Odbiorcami usług uczestników koncentracji są podmioty, z którymi posiadają ci przedsiębiorcy podpisane umowy na wykonywanie świadczonych przez nich usług. Są to zwykle na wspólnym dla nich rynku produktowym tj. wywozu odpadów stałych oraz usług sanitarnych Gminy na zakresie wywozu odpadów stałych z zasobów mieszkaniowych.

Stan konkurencji na rynku właściwym.

Jak wynika z posiadanych informacji, na terenie działalności spółek zależnych od „ASMABEL” Sp.z o.o., spółki te posiadają na rynku wywozu odpadów stałych na

niektórych rynkach lokalnych tj. w Warszawie, Radomiu, Lublinie, Kościerzynie, Przemyślu, Tczewie i Szczecinie od (...) % udziału w rynku, tym samym posiadają na tych rynkach lokalnych pozycją dominującą. Ponadto na terenie Miasta Warszawy, ASMABEL Sp.z o.o. posiada (...) % udział w rynku usług sanitarnych. Tym samym spółki zależne grupy ASMABEL Sp. z o.o. spotykają się z konkurencją na rynkach lokalnych świadczenia usług wywozu odpadów stałych (karty nr 193 do nr 207). Największymi konkurentami są przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Warszawa na rynku wywozu odpadów: MPO w Warszawie; CLEAN EXPOL-LOBBE Sp. z o.o. w Warszawie oraz Agatom Service Sp. z o.o. w Warszawie (karta nr 127).

Natomiast największymi konkurentami ZOM S.A., który posiada (...) % udziału w rynku wywozu odpadów stałych oraz (...) % udziału w rynku usług sanitarnych jest jak wynika, iż informacji przekazanych przez Gminę Bielsko-Biała (karty nr od 188 do 190) na rynku wywozu odpadów i nieczystości 5 przedsiębiorców, posiadających łącznie około (...) % udział w rynku wywozu odpadów.

Natomiast w zakresie konkurencji na rynku usług sanitarnych, przedsiębiorcy tacy nie są ZOM S.A. znani (karta nr 178).

Wobec czego można stwierdzić, iż na rynku wywozu odpadów stałych na terenie Gmin Bielsko-Biała i Kozy, ZOM S.A. posiadając (...) % udziału w tym rynku, silną pozycję dominującą w rozumieniu art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej.

Skutki koncentracji dla konkurencji i konsumentów.

W chwili obecnej nie istnieje pod względem geograficznym wspólny dla „ASMABEL” Sp.z o.o. w Warszawie oraz ZOM S.A. rynek w zakresie świadczenia usług wywozu odpadów stałych oraz świadczenia usług sanitarnych.

Dokonanie zamierzonej koncentracji spowoduje wejście na lokalny rynek świadczenia w Gminie Bielsko-Biała oraz Kozy usług wywozu nieczystości stałych oraz usług sanitarnych, nowego przedsiębiorcy tj. „ASMABEL” Sp. z o.o. Jednakże nabywając akcje ZOM S.A., „ASMABEL” Sp. z o.o. nie będzie stanowić konkurencji dla przedsiębiorcy posiadającego silną pozycję dominującą na tych rynkach tj. dla ZOM S.A.

Natomiast wejście to tej spółki silnego inwestora branżowego dysponującego kapitałem zagranicznym, może spowodować wniesienie nowych technologii oraz know-how oraz innych rozwiązań, które mogą się przyczynić do unowocześnienia i poprawy jakości świadczonych przez ZOM S.A. usług, co może przynieść korzyści nie tylko dla środowiska naturalnego ale i mieszkańców tych gmin.

Jak wskazano powyżej pozostałe (...) % udziału w rynku wywozu nieczystości stałych jest rozdrobione pomiędzy 5 mniejszych przedsiębiorców. Rozpatrując niniejszy zamiar dokonania koncentracji, organ antymonopolowy zbadał stanowisko konkurentów ZOM S.A. w zakresie stanu konkurencji na tym rynku właściwym a także i kontrahentów-odbiorców usług ZOM SA. Zdaniem jednego z przedsiębiorców działającego na rynku usuwania odpadów głównie w zakresie utrzymania terenów zieleni pomimo tego, iż praktycznie konkurencja na tym rynku nie istnieje, wzmocnienie ZOM S.A. akcjonariuszem o dużym potencjale, nie powinno spowodować zagrożenia dla konkurencji na tym rynku. Pozostali konkurenci ZOM

S.A. nie zajęli stanowiska w kwestii stanu konkurencji na rynku wywozu odpadów i nieczystości w Gminie Bielsko-Biała i Kozy, z czego można wywnioskować, iż ich zdaniem wejście na rynek inwestora strategicznego nie spowoduje zagrożenia dla konkurencji na tym rynku.

Natomiast zdaniem odbiorców usług, ZOM S.A. jest praktycznie jedynym przedsiębiorcą świadczącym usługi w zakresie wywozu odpadów i nieczystości stałych. Zdaniem klientów ZOM S.A. wejście do tej spółki dużego inwestora strategicznego może spowodować nieuzasadniony wzrost cen przy niekoniecznie lepszej jakości usług (karty nr 211 i nr 229).

Konkludując powyższe wypowiedzi, można stwierdzić, iż praktycznie pomimo posiadania przez ZOM S.A. na rynku wywozu odpadów (...) % udziału w rynku oraz (...) % na rynku usług sanitarnych, przedsiębiorca ten nie spotyka się praktycznie na tych rynkach z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców.

Ponadto jak wynika z posiadanych informacji, dokonanie koncentracji nie spowoduje istotnych zmian w poziomie cen za świadczone usługi, gdyż jak deklaruje ZOM S.A. (karta nr 182) ceny za usługi wywozu odpadów, bez kosztu wysypiska, będą podnoszone o wskaźnik inflacji. Obecnie zdaniem odbiorców usług poziom cen za wywóz nieczystości stałych jest na poziomie umiarkowanym (karta nr 220).

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje

Przepis art.17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż organ antymonopolowy wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Wobec czego warunkiem koniecznym do wydania przez organ antymonopolowy zgody na koncentrację jest wykazanie, iż dokonanie koncentracji nie spowoduje powstania pozycji dominującej na rynku ani jej umocnienia, oraz iż dokonanie koncentracji nie spowoduje ograniczenia konkurencji na rynku. Tym samym warunkiem koniecznym do wydania przez organ antymonopolowy zgody na dokonanie koncentracji jest wykazanie, iż uzyskanie lub umocnienie konkurencji na rynku nie będzie skutkowało istotnym ograniczeniem konkurencji.

Jak wykazano powyżej ZOM S.A. posiada na rynku zawodowego świadczenia usług wywozu odpadów stałych oraz świadczenia usług sanitarnych w Gminach Bielsko-Biała i Kozy odpowiednio (...) % i (...) % udziału w rynku.

Zgodnie z art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów, domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Tym samym ZOM S.A. posiadając na rynku świadczenia w/w usług od (...) % udziału w rynku, zajmuje na rynku świadczenia w/w usług pozycję dominującą w rozumieniu art.4 pkt 9 w/w ustawy antymonopolowej.

Jak wynika z art.17 w/w ustawy organ antymonopolowy nie mógłby wydać zgody na dokonanie danej koncentracji, jeśli w jej wyniku doszłoby do umocnienia pozycji dominującej na rynku przez przedsiębiorcę posiadającego już taką pozycję.

ZOM S.A. posiada na rynku świadczenia usług wywozu nieczystości i usług sanitarnych niekwestionowaną pozycję dominującą co potwierdziły informacje zebrane od różnych uczestników tego rynku tj. odbiorców usług a także i konkurenta.

Wejście do tej spółki inwestora zagranicznego, dysponującego dużym kapitałem zagranicznym oraz dostępnością do środków technicznych spowoduje dokapitalizowanie tej firmy a także i uzyskanie możliwości dostępu przez ZOM S.A. do nowych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i ekologicznych. Może to pomóc ZOM S.A. do zwiększenia konkurencyjności na rynku lokalnym (karta nr 82). Tym samym w dłuższej perspektywie, może dojść do umocnienia pozycji ZOM S.A. na rynku wywozu odpadów i świadczenia usług sanitarnych.

Jednakże aby organ antymonopolowy miał podstawy do zakazania na podstawie art.19 ustawy antymonopolowej dokonania zamierzonej koncentracji, konieczne byłoby wykazanie, iż skutek jej dokonanej, konkurencja na rynku może zostać istotnie ograniczona.

Jak wynika z przeprowadzonej na potrzeby niniejszego postępowania w sprawie koncentracji analizy rynku, pomimo działania na rynku 5 przedsiębiorców, których przedmiotem działania jest usuwanie i wywóz odpadów, ZOM S.A. praktycznie nie spotyka się z konkurencją ze strony tych przedsiębiorców. Przedsiębiorcy ci są to zwykle małe firmy, często jednoosobowe, których możliwości konkurowania z ZOM S.A. dysponującego dużą bazą techniczną i potencjałem ekonomicznym są ograniczone.

Dlatego też niezależnie czy akcjonariuszem ZOM S.A. będzie tylko Gmina czy też nowy inwestor branżowy, możliwości konkurowania tych przedsiębiorców z ZOM S.A. są ograniczone. Tym samym zdaniem organu antymonopolowego stan konkurencji na rynku wywozu nieczystości i odpadów oraz świadczenia usług sanitarnych w Gminach Bielsko-Biała i Kozy po dokonaniu zamierzonej koncentracji będzie podobny do stanu obecnego. Wobec czego zdaniem organu antymonopolowego dokonanie niniejszej koncentracji nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku wywozu nieczystości i odpadów oraz świadczenia usług sanitarnych w Gminach Bielsko-Biała i Kozy.

Ponadto zdaniem organu antymonopolowego, rynek usuwania nieczystości i odpadów oraz świadczenia usług sanitarnych, jest rynkiem w którego funkcjonowaniu bardzo istotną rolę odgrywa dbanie przez przedsiębiorców funkcjonujących na tym rynku o jakość świadczonych usług, ciągłe ulepszanie technologii, zaopatrywanie się w specjalistyczny sprzęt, które to czynniki wpływają na stan środowiska naturalnego i wypełnianie surowych norm ekologicznych. Dlatego też dbanie o właściwy rozwój ekonomiczny oraz posęp techniczny przedsiębiorców działających w sektorze usług komunalnych jest niezwykle istotne dla danej społeczności lokalnej. Dokonanie zamierzonej koncentracji przyniesie korzyści dla mieszkańców obu Gmin oraz dla ich środowiska naturalnego.

Dlatego też organ antymonopolowy z racji tego, iż jego zdaniem w wyniku dokonania zamierzonej koncentracji nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji oraz jej dokonanie umożliwi rozwój ekonomiczny oraz postęp techniczny na rynku wywozu i

usuwania odpadów oraz świadczenia usług sanitarnych w obu Gminach, wydanie zgody na nabycie przez „ASMABEL” Sp. z o.o. w Warszawie, 28% akcji ZOM S.A. w Bielsku-Białej, uważa za uzasadnione.

Stąd orzeka się jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY

Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL